

Sfântul Sinod își neagă propriul rol și misiunea în Biserica Ortodoxă Română

Probabil, multă lume se întreabă de ce Sfântul Sinod nu a luat nicio măsură în cazul slujirii sau a rugăciunii în comun a clericilor ortodocși cu ereticii și necreștinii, având în vedere faptul că în anul 2008 în urma împărtășirii mitropolitului Nicolae Corneanu la greco-catolici și a săvârșirii slujbei de sfințire a Aghiazmei Mari a episcopului Sofronie al Oradiei împreună cu pseudoepiscopul greco-catolic de Oradea, Virgil Bercea, a emis o Decizie cu privire la comportamentul sacramental și liturgic al clerului și credincioșilor ortodocși, aflată în vigoare până azi. Reformulând această întrebare într-o formă sintetică, ea ar suna așa: **De ce nu își respectă Sfântul Sinod propriile decizii?**

De bună seamă, putem spune fără să exagerăm, ținând cont și de evenimentele ulterioare, că cele două acte necanonice săvârșite de cei doi ierarhi, mitropolitul Nicolae Corneanu al Banatului și episcopul Sofronie Drincec al Oradiei, **au fost acte premeditate, menite să testeze reacția pliromei ortodoxe față de astfel de manifestări**, girate de Patriarhul României, Preafericitul Daniel, care încă de pe vremea când era mitropolit al Moldovei a îngăduit unor clerici papistași să slujească în biserica mare a Mănăstirii Sihăstria, însă datorită opoziției câtorva viețuitori, slujba respectivă s-a oficiat în cele din urmă în trapeza mănăstirii.

Atitudini premergătoare deciziei Sfântului Sinod

În vara anului 2008, atât presa bisericească, cât și cea laică semnalau puternice luări de poziție ale unor duhovnici români, mănăstiri, parohii, ale Sfintei Chinotite și ale unor părinți români viețuitori în Muntele Athos, ale Patriarhiei Moscovei și a numeroase asociații reprezentând laicatul ortodox, prin care se solicita Sfântului Sinod pedepsirea celor doi ierarhi. Trebuie să menționăm și că au fost și poziții de susținere a celor doi, venite în special din partea papistașilor sau a greco-

catolicilor ori a unor intelectuali români necunoscători sau nefamiliarizați îndeajuns cu dogmele și Canoanele Bisericii Ortodoxe.

Una dintre vocile sonore, care a luat atitudine față de faptele celor doi ierarhi a fost Părintele Justin Pârvu, "Duhovnicul Neamului", care a trimis Patriarhului României o scrisoare, datată 1 iunie 2008, în care printre altele sublinia:

*...Vă rugăm, pentru sângele atâtor mucenici și martiri ai neamului nostru, vărsat pentru apărarea credinței și a acestui neam, să luați atitudinea necesară, ca acest episcop să fie pedepsit, nu după părerea mea, ci în conformitate cu canoanele și predania Sfinților noștri Părinți, spre pocăință și îndreptare și spre lauda sfintei noastre Biserici. În puterea Sinodului pe care îl păstoriți stă să nu lase să se sfărâme unitatea Bisericii noastre", iar câteva zile mai târziu, în 28 iunie, într-un **interviu** acordat ziaristului Victor Roncea, publicat abia în 6 aprilie 2010, avertiza: "De nu ne vom păzi Ortodoxia, ne vom pierde și neamul.*

De asemenea, o voce răsunătoare a fost și cea a părintelui Arsenie Papacioc, un alt mare duhovnic al neamului românesc, care s-a exprimat extrem de tranșant:

*Gestul Mitropolitului Nicolae Corneanu nu este necontrolat, ci este **demonstrativ**. Mă exprim și ceva mai mult: **nici măcar nu recunoaște**, după ce a fost fotografiat, de unde se vede că el însuși se consideră vinovat. **Consider că este o batjocură ceea ce a făcut mitropolitul Nicolae Corneanu!** Habar nu are că este ortodox! A fost comunist - și nu orice fel de comunist, ci unul vândut comuniștilor! Este și rămâne o căpetenie comunistă. Referitor la apostazia sa, am primit vești și din Grecia. Grecii aștia, domnule, le știu pe toate, sunt foarte atenți. Sinodul BOR însă nu a dat niciun răspuns; Sinodul nostru tace. Ar fi cazul să se trezească și să ia o măsură! (...) Personal, îl consider **un alintat**, nici măcar un copil - pentru că unui copil îi poți găsi o scuză. (...) Sinodul trebuie să ia o măsură, dar, din păcate, Sinodul nostru doar me. Mă aștept totuși să aibă o reacție fermă, înțeleaptă. Până la urmă, oricum adevărul va birui, iar sinodalii, care acum se tem să ia o măsură, vor rămâne niște lași, de nicăieri. **Mitropolitul Corneanu oricum, demult era cunoscut pentru abaterile sale bisericesti:** făcea Liturghie după Liturghie, pentru copii, în aceeași Biserică, la fel ca și catolicii; schimba doar Masa; caraghios, nu? Greșeli de genul acesta Sfinția Sa are foarte multe, însă pe parcursul anilor s-a tot tolerat. Și-acum nici măcar nu-și recunoaște greșeala,*

deși a fost fotografiat! Un alintat...

Extrem de edificatoare a fost și atitudinea Starețului Ștefan Nuțescu, de la Schitul Lacul, Sfântul Munte Ahtos. La întrebarea “Și totuși, nu ar putea fi iertați de Sfântul Sinod, dacă și-ar mărturisi greșeala, manifestand regretul?”, adresată de ziaristul Victor Roncea, părintele Ștefan a răspuns într-un mod patristic, dând dovadă pe tot parcursul interviului de o foarte bună cunoaștere a învățaturii de credință ortodoxe și a Sfintelor Canoane, precum și a modului de aplicare a acestora.

Dacă se pocăiesc cu sinceritate, atunci pot fi reprimiți în comuniunea Bisericii, dar episcopi nu vor mai putea fi. Canoanele sunt suficient de clare când afirmă: “Să se caterisească”. Nu spun, de pildă: dacă se vor pocăi, atunci să fie puși înapoi în treapta de episcop, cum se întâmplă în cazul altor păcate mai ușoare. În istoria Bisericii nu puține sunt cazurile de caterisire a unor clerici și chiar a unor ierarhi. De multe ori, au fost depuși pentru greșeli cu mult mai ușoare, pentru că au făcut sminteală celor mai mici. Măsura s-a luat totdeauna din dragoste față de Hristos și de Biserică, pentru a păstra neprihnită credința spre mântuirea poporului. Vedeți? Înfricoșător este și păcatul smintelii. Eu nu am căderea să dau un verdict. Există Sfântul Sinod care are la dispoziție Sfintele Canoane, dreptarul Bisericii lui Hristos. Totuși vă mărturisesc că m-a cutremurat lipsa oricărei urme de pocăință a mitropolitului pentru gestul apostat făcut. Cu frică de Dumnezeu mă întreb unde ar putea să ajungă, dacă nu este oprit la timp.

O decizie formală

Atitudinile mai sus menționate au exercitat o presiune uriașă asupra Sfântului Sinod, care, în cele din urmă, s-a întrunit în ședință de lucru în zilele de 8-9 iulie 2008, pentru a găsi o formulă de compromis prin care să eludeze aplicarea Sfintelor Canoane și să-i scape nepedepsiți pe cei doi făptuitori.

Deși pentru obținerea iertării ar fi fost nevoie de pocăință publică și de un anumit canon, nu a fost vorba de așa ceva, ci, cu totul surprinzător, comunicatul de presă

al Patriarhiei menționa sfidător: “Sfântul Sinod a dezaprobat gesturile necanonice ale celor doi ierarhi, care au produs tulburare în Biserică. Apoi, Sfântul Sinod a luat act de regretul și pocăința acestora, pe care le-a primit ca prim semn de îndreptare”.

În mod normal, în orice instituție laică când angajații ei se abat de la legile și regulamentele de organizare și funcționare, se iau măsuri menite să îndrepte situația. În Biserică se impune cu atât mai mult luarea de măsuri în cazul abaterilor de la Sfintele Canoane cu cât este în joc mântuirea atât a celui ce a greșit, cât și a celor ce-i urmează, aici fiind vorba de ierarhi care aveau în ascultare față de ei preoți, monahi și monahii, credincioși și credincioase și chiar episcopi, în cazul mitropolitului Nicolae.

Or, în realitate, aceste derapaje nu numai că nu au fost pedepsite, ci au fost recompensate, mai întâi prin permisiunea de a rămâne în scaunele lor episcopale, iar în cazul episcopului Sofronie prin **nominalizarea în anul 2014 pentru scaunul de Arhiepiscop al Timișoarei și Mitropolit al Banatului**, după trecerea la cele veșnice a mitropolitului Nicolae, manevră care n-a reușit în cele din urmă, fiind dejucată în mod magistral de membrii Adunării eparhiale, care au propus propriul candidat, în persoana Episcopului de Covasna și Harghita, Ioan Selejan, votat și ales de Sfântul Sinod ca noul mitropolit al Banatului.

Pentru a mulțumi oarecum și pe cei ce au cerut sancțiuni pentru cei doi ierarhi și pentru a da impresia că Sfântul Sinod este interesat să oprească definitiv astfel de manifestări, s-au stipulat următoarele: “În legătură cu comportamentul sacramental și liturgic al ierarhilor, preoților, diaconilor, monahilor, monahiilor și credincioșilor mireni ai Bisericii Ortodoxe Române în relație cu alte culte, pe temeiul Sfintelor Canoane și al învățaturii de credință ortodoxă, Sfântul Sinod a hotărât că nu este îngăduit niciunui ierarh, preot, diacon, monah, monahie sau credincios mirean din Biserica Ortodoxă Română să se împărtășească euharistic în altă Biserică creștină. De asemenea, nu este îngăduit niciunui cleric ortodox să concelebreze Sfintele Taine și Ierurgii cu slujitori ai altor culte”.

Este limpede acum pentru oricine că ultimile evenimente ecumeniste în care au fost implicați patriarhul Daniel, mitropolitul Teofan, episcopul Sofronie, probabil și alți ierarhi, contravin în totalitate nu numai Sfintelor Canoane, ci și acestor prevederi semnate și asumate de către toți membrii Sfântului Sinod sub pedeapsa depunerii din treaptă sau a caterisirii, așa cum chiar ei înșiși au hotărât: “Cei ce

nu se supun acestei hotărâri pierd comuniunea cu Biserica Ortodoxă și, în consecință, vor suporta sancțiuni canonice corespunzătoare stării pe care o ocupă în Biserică: depunerea din treaptă sau caterisirea, în cazul clericilor, și oprirea de la împărtășanie a credincioșilor mireni”.

Patriarhul Daniel a binecuvântat în comun cu ereticii greco-catolici Monumentul Unirii de la Alba-Iulia

“Printul Bisericii”, mitropolitul Teofan, încurajat să participe la împlinirea idealului religios al mozaismului

Această ultimă parte din Decizia Sfântului Sinod a stârnit mari nedumeriri, întrucât, pe de o parte, îi exonera pe cei doi ierarhi de vreo pedeapsă, iar, pe de altă parte, institua pentru aceleași fapte pedeapsa pentru alții care ar fi făcut același lucru, lăsând să se înțeleagă că unii sunt deasupra canoanelor, iar alții nu, cum a subliniat la acea vreme teologul Radu Preda:

Dacă această decizie a Sinodului se bazează pe niște canoane care nu sunt emise de Sinodul BOR pe data de 9 iulie, ci sunt bine mersi vechi de câteva sute de ani, atunci cum se explică această combinație, după părerea mea aiuritoare, de principii; pe de o parte îngăduință față de gesturi declarate negru pe alb ca fiind necanonice, iar pe de altă parte, instituirea cu data de 9 iulie a pedepselor care vor fi aplicate celor care vor face exact ca cei doi ierarhi, care în aceeași zi scapă, ca să zic așa neacademic, “basma curată”. Deci, e un șpagat logico-canonice de mare rafinament, am putea spune, numai că e un rafinament păgubos pentru că el nu face altceva decât să arate dilema în care s-a aflat Sinodul și la care nu a găsit alt răspuns decât să ne ofere o altă dilemă, care ar putea să sune în felul următor: dacă în fața legii toți cetățenii sunt egali, mai puțin domnii Mitrea și Năstase din Parlament, iată că și pentru Sinodul Bisericii noastre toți trebuie să respectăm canoanele, mai puțin Mitropolitul Nicolae și Episcopul Sofronie.

Deși evenimente asemănătoare prin care Sfintele Canoane au fost desconsiderate s-au mai întâmplat, Sfântul Sinod, autoritatea cea mai înaltă în Biserica Ortodoxă Română, nu a luat nicio măsură, dezicându-se *in corpore* nu numai de o Decizie a

cărei importanță este mult mai mică decât canoanele, ci și de înseși Sfintele Canoane, dar și de rolul său de garant al respectării și aplicării acestora în viața Bisericii. Din aceasta rezultă că această Decizie a avut un rol pur formalist menită să liniștească spiritele și să ne amăgească că așa ceva nu se va mai întâmpla niciodată, menită să fățărească mai degrabă dreapta credință decât să o întărească.

Dilema situației create

Cunoscând toate acestea, constatăm că ne aflăm într-o mare dilemă: **devreme ce într-un fel sau altul toți ierarhii români sunt ecumeniști, iar pe deasupra patriarhul Daniel deține controlul total asupra sinodalilor (cel puțin în aparență), cine să-i caterisească pe ierarhii responsabili de astfel de fapte?**

Este imperios necesar să mărturisim că cei ce am întrerupt pomenirea ierarhilor noștri la sfintele slujbe nu am cerut niciodată caterisirea celor ce s-au abătut de la dreapta credință, ci doar pocăința și îndreptarea lor, înainte de a fi organizat cândva un sinod care să clarifice situația canonică a acestora. Noi ne-am rezumat și trebuie să ne rezumăm doar la ceea ce ne permit Sfintele Canoane în astfel de situații.

Se pare că ierarhii noștri nu dau semne de îndreptare, ci mai degrabă de înaintare pe calea ereziei, deoarece se bizuie pe ei înșiși, pe puterea pe care le-o conferă statutul de episcop, pe sprijinul statului laic secularizat și pe degringolada existentă în momentul de față în Ortodoxia universală, generată de deciziile patriarhului ecumenic Bartolomeu, decizii care, dacă nu se vor tempera, vor crea o schismă de proporții nebănuite în întreaga Biserică Ortodoxă.

Ce va face BORu după ce PE a oferit autocefalie grupărilor schismatice ucrainene?

Cu tot respectul și considerația cuvenite, le amintim ierarhilor noștri că în toată această ecuație ecumenistă au ignorat pronia divină și pe Dumnezeu Însuși,

Singurul care are puterea să îndrepte situația din Biserică prin crearea condițiilor necesare întrunirii unui sinod panortodox sau ecumenic, care să condamne ecumenismul, pseudosinodul din Creta și pe susținătorii și promotorii acestora, în cazul în care nu se vor lepăda de toate acestea. Au fost mari patriarhi ai Constantinopolului, care se bucurau de sprijinul necondiționat al bazileilor bizantini, dar care au fost smulși prin anatemia din trupul lui Hristos, Sfânta Biserică, a căror nume s-au umplut de rușine și ocară, ocupându-și locul pe care îl merită în lada de gunoi a istoriei. **Să nu fie aceasta pentru vreunul din arhierii români!**

O nedumerire și mai multe răspunsuri posibile

Din cele relatate până aici se poate concluziona că, în vara anului 2008, poporul român ortodox se afla într-o puternică frământare și clocotire, cuprins de “neliniștea cea bună”, dornic să păstreze neștirbit tezaurul dreptei credințe și să fie pedepsiți cei ce, prin atitudinea lor, neglijează și compromit această sfântă și neprețuită comoară. Văzând atâta “nor de mărturii” este firesc să ne întrebăm astăzi, în contextul evenimentelor ecumeniste post-Creta, tot mai accentuate, în care sunt implicați ierarhi de cel mai înalt rang din Biserica Ortodoxă Română, **unde sunt acele voci care s-au sensibilizat atunci, în anul 2008, când doar doi ierarhi au încălcat în modul cel mai evident canoanele Bisericii, și nu se sensibilizează deloc acum când nu doar doi, ci tot Sfântul Sinod a apostaziat de la dreapta credință fie prin semnătură proprie în Creta, fie prin compromis tacit aici în țară, girând astfel pentru toate abaterile doctrinare și canonice ale confrăților lor?**

Încercăm un posibil răspuns, care nu are pretenția de a fi exhaustiv. Întâi de toate, cei doi mari duhovnici, părintele Justin Pârvu și părintele Arsenie Papacioc au trecut la cele veșnice, de asemenea și mitropolitul Bartolomeu Anania, singurul ierarh care a rămas consecvent cu sine însuși, votând pentru pedepsirea mitropolitului Nicolae și a episcopului Sofronie, dar ne rămân totuși cuvintele lor consemnate în cărți, reviste, interviuri audio-video sau transmise pe cale orală de la un fiu duhovnicesc la altul, și la care putem apela ori de câte ori simțim nevoia.

Observăm însă, cu mare tristețe, că celorlați, cu mici excepții, le-a cam amuțit

graiul, invocând diferite pretexte pentru a se disculpa: fie că nu e treaba lor, fie că încă nu este momentul. Mai degrabă pare a fi vorba de o tocire a conștiinței lor veghetoare din cauza obișnuinței cu astfel de manifestări, precum și a faptului că nu au luat la timpul potrivit atitudinea corespunzătoare împotriva ereziei ecumeniste, care a reușit să inhibe în foarte mulți sistemul autoimunitar de conservare și apărare a Ortodoxiei, pervertindu-le cugetul și întunecându-le mintea, astfel încât să nu mai poată deosebi binele de rău, adevărul de minciună, lumina de întuneric, dreapta credință de erezie. Poate fi vorba și de frica de repercusiunile ierarhilor, care, într-adevăr, nu sunt blânde și nici puține, sau nepăsare, necunoaștere ori chiar lașitate.

Celor care spun că nu este încă momentul întreruperii pomenirii: Mărturisiți măcar public că respingeți ecumenismul și minciunosinodul din Creta!

Cutremurătoare este însă și lipsa totală de reacție a corpului profesoral teologic universitar, care nu are nicio intervenție publică cunoscută prin care să combată erezia ecumenistă și conslujirea sau rugăciunea în comun cu ereticii sau necreștinii.

Ortodocșii nepomenitori, susținători ai „Rezoluției din ianuarie 2018”: cine suntem și cum luptăm contra ecumenismului

Dacă în iulie 2008 s-ar fi luat măsurile prevăzute de canoane, probabil situația în privința ecumenismului în Biserica Ortodoxă Română ar fi arătat altfel. Poate atunci, ierarhii prezenți la minciunosinodul din Creta ar fi luptat până la capăt pentru poziția ortodoxă cu care au fost mandatați de sinodul de la București, iar în cazul în care nu ar fi fost luați în considerare, nu ar fi semnat documentele, ar fi venit acasă cu fruntea sus și cu conștiința curată, iar azi nu am mai fi avut preoți caterisiți pentru atitudinea lor ortodoxă și nici maici bătute și izgonite din mănăstirile lor și nici tulburare peste tulburare.

Și toate acestea pentru că atunci în 2008, ierarhii nu au avut curajul să aplice Sfintele Canoane, cum nu le vor aplica nici pe mai departe, indiferent cine și de câte ori le vor fi încălcat dintre episcopi, mitropoliți sau chiar patriarh. În schimb, vor fi aplicate abuziv și discreționar împotriva oricărui preot sau monah ori

monahie, dacă vor îndrăzni să se opună ereziei ecumenismului propovăduită “cu capul descoperit” de către vreunul dintre ierarhii Bisericii Ortodoxe Române, prin întreruperea pomenirii și a comuniunii cu aceștia.

Nota editorului Mihai-Silviu Chirilă:

O întrebare și o încercare de răspuns sugerate de această excelentă analiză a situației Bisericii Ortodoxe Române.

1. Decizia Patriarhiei Române din 2008 cuprinde în sine germenul acceptării documentelor ecumeniste din Creta din 2016, deoarece interzice ierarhilor, clerului, poporului “să se împărtășească euharistic în altă Biserică creștină”. Mai există vreo îndoială că atunci când au semnat documentul *Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine* ierarhii români au acceptat existența “altor biserici creștine”, de vreme ce în această decizie cu valoare de lege bisericească Sfântul Sinod recunoaște existența “altor Biserici creștine”? Decizia în sine este o pervertire a Sfințelor Canoane, **deoarece canoanele nu interzic împărtășirea euharistică “la alte Biserici creștine”, ci la erezii și schisme, întrucât pentru Sfintele Canoane „altă Biserică creștină” înseamnă exclusiv o altă Biserică Ortodoxă locală, nu o erezie care se află în afara Bisericii creștine.** De ce ar trebui să fie interzisă împărtășirea la altă Biserică creștină, dacă este cu adevărat Biserică și este creștină? Iar dacă nu este nici Biserică, nici creștină (adică ortodoxă), de ce să o numești astfel, uzurpând denumirea Bisericii adevărate a lui Hristos și să nu o numești așa cum o numesc Sfintele Canoane care interzic împreună împărtășirea cu ereticii, cu schismaticii și cu adunările lor?

2. **Decizia Sfântului Sinod din 2008 de a interzice doar**

intercomuniunea și împreună-slujirea cu ereticii, dar nu și rugăciunile din săptămâna ecumenică de rugăciune sau participarea la dialogurile ecumeniste a trasat o linie de demarcație falsă, care a rămas în mintea ortodocșilor români sub denumirea de “potirul comun”, marota invocată de toți cei ce refuză să ia atitudine contra ecumenismului și a sinodului ecumenist din Creta, deoarece, chipurile, nu s-ar fi ajuns la “potirul comun”, adică nu s-au împlinit condițiile trasate fals de Sfântul Sinod în 2008 de încălcare a Sfintelor Canoane și de comuniune cu ereticii. Este un posibil răspuns la întrebarea foarte bună a autorului articolului referitor la vocea care s-a stins a celor care au condamnat cu vehemență pe cei doi ierarhi ecumeniști